

www.thangthai.com

ทิศทางการสื่อท้องถิ่น

กับการปรับเปลี่ยนสู่มีเดียอาชีพที่แท้จริง

มหาวิทยาลัยมหาดไทย จัดงานเสวนา Thank you party สื่อมวลชน หัวข้อ "ทิศทางของสื่อท้องถิ่นในอนาคต" ในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ณ ห้องจตุรทิศ โรงแรมเจบีหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา กล่าวเปิดงานโดย **อาจารย์ธรรพรช สัตยารักษ์** รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาดไทย ภายในงานมีวิทยากรทางด้านงานข่าว และสื่อมวลชนจากสื่อหลายสาขาอีกจำนวนมาก เข้าร่วมงานในครั้งนี้ด้วย

โดยเชิญ **นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์** เลขาธิการสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย **นายไชยยงค์ มณีรุ่งสกุล** นายกสมาคมหนังสือพิมพ์ภาคใต้แห่งประเทศไทย และ **หัวหน้าศูนย์ข่าวเดลินิวส์ ภาคใต้** และ **นายสัมฤทธิ์ บุญรัตน์** บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ **สมิหลาไหม้** เป็นผู้เสวนา โดยมี **อาจารย์ขวัญฤดี ประชาเสรี** หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และต้อนรับ มหาวิทยาลัยมหาดไทย เป็นผู้ดำเนินกรสนทนาบนเวที

การเสวนาดังกล่าวต้องการระดมความคิดและแลกเปลี่ยนทัศนะระหว่างสื่อมวลชนในท้องถิ่น เกี่ยวกับทิศทางความเป็นไปของสื่อท้องถิ่นในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนร่วมกันหาแนวทางพัฒนาสื่อท้องถิ่นให้มีศักยภาพเทียบเท่ากับสื่อส่วนกลาง

นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์ เลขาธิการสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า ปัจจุบันธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ และอาชีพสื่อมวลชนนั้นแทบจะเป็นบุคคล คนเดียวกันแล้ว แต่จริงๆ แล้วนั้น ธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์นั้นอีกอย่างหนึ่ง อาชีพสื่อมวลชนก็อีกอย่างหนึ่ง ต้องแยกแยะให้ออกว่า อาชีพสื่อมวลชนนั้นต้องไม่มีภาคธุรกิจมาเกี่ยวข้อง ไม่เช่นนั้นแล้วความไม่เป็นกลางเกิดขึ้น

เมื่อความไม่เป็นกลางเกิดขึ้นแล้วจะมีทั้งผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ และมีผู้เสียผลประโยชน์ ผู้รับผลประโยชน์นั้นเราไม่ต้องกล่าวถึง เพราะเขาไม่ได้รับความเดือดร้อนแน่นอน แต่ผู้เสียผลประโยชน์นั้นคือประชาชนตาตาๆ ที่ได้รับข่าวสารที่อาจจะไม่ใช่ข้อมูลที่เป็นจริง ควรแยกแยะว่าอาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่อย่างไร ไม่ใช่เข้าไปรับอาชีพเสริมเป็นฝ่ายการตลาดด้วย คือการรับโฆษณาเอง แต่อันนี้ก็ต้องเห็นใจหนังสือพิมพ์ที่มีเจ้าหน้าที่น้อยก็อาจต้องทำควบคู่กันไป

"ไม่เห็นด้วยกับการที่สื่อตั้งตัวเองเป็นฐานันดรที่ ๔ และไม่เห็นด้วยที่สื่อที่มีอคติกับนักการเมือง สื่อที่ตีเน้นครมมีความเป็นกลาง สิ่งที่เราควรพิจารณาคือ สื่อมีสิทธิเสรีภาพ เราจะทำอะไรให้สื่อมีความรับ

“หากเราต้องทำการปฏิรูบบัน คิดว่าน่าจะเป็นในแง่ของความเป็นวิชาชีพมากกว่า บทบาทของผู้สื่อข่าวในตอนนี้ต้องมีการปรับตัว นักข่าวสมัยนี้ต้องใช้เทคโนโลยีเป็นมากขึ้น ทำให้ได้หลายๆ อย่างทั้งถ่ายภาพ ส่งภาพ บางคนอาจตัดต่อภาพได้ ไม่ใช่เหมือนสมัยก่อนที่แค่เขียนข่าว หรือพิมพ์ดีดเป็นอย่างเดียว”

ผิดชอบต่อสังคม ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลใดๆ กองบรรณาธิการมีความเป็นอิสระเลือกจะลงข่าวไหนหรือไม่ลงข่าวไหน ก็ขึ้นอยู่กับเรา หลักใหญ่ของสื่อคือ ความเป็นอิสระของกองบรรณาธิการ เอาความผิดพลาดจุดเดียวมาเป็นบทสรุปทั่วไป" **นายประดิษฐ์** กล่าว

การพัฒนาการของเทคโนโลยี ต่างๆ ที่ทำให้สื่อเปลี่ยนไปนั้น คือสื่อท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องเป็นหนังสือพิมพ์อย่างเดียวอีกต่อไป ปัจจุบันนี้มีทั้งสื่อออนไลน์ สื่อวิทยุ ใช้การโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อม เป็นการหลอมสื่อเข้าด้วยกัน แคมป์ดาวเทียม คอมพิวเตอร์ตัวเดียวก็สามารถผลิตชิ้นข้อมูลจำนวนมากได้แล้ว

นายประดิษฐ์ กล่าวอีกว่า ขณะนี้ตอนนี้หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับมีสื่อออนไลน์กันหมดแล้ว แต่บ้านเรายังมีปัญหาเรื่องกฎหมาย ขนาดทุกวันนี้ คมขยังกลัวสื่อ จนต้องออก พรบ.คอมฯ ทางส่วนของเคเบิลทีวีในท้องถิ่นนั้น โตะเร็วมาก มีกฎหมายใหม่เกิดมาเพื่อรองรับสื่อทีวีดาวเทียมในขณะนี้ และยังไม่มีฐานสมชกเป็นแสนราย มีใครบ้างจะไม่ซื้อโฆษณา น่าคิดว่า สื่อท้องถิ่นจะอยู่กันอย่างไร

แต่ถ้าหากเราจะต้องทำการปฏิรูบบัน คิดว่าน่าจะเป็นในแง่ของ ความเป็นวิชาชีพมากกว่าบทบาทของผู้สื่อข่าว ในตอนนี้ต้องมีการปรับตัว นักข่าวสมัยนี้ต้องใช้เทคโนโลยีเป็นมากขึ้น ทำให้ได้หลายๆ อย่างทั้งถ่ายภาพ ส่งภาพ บางคนอาจตัดต่อภาพได้ ไม่ใช่เหมือนสมัยก่อนที่แค่เขียนข่าว หรือพิมพ์ดีดเป็นอย่างเดียว

ลงไปทำข่าวที่ชายแดนใต้ นั้น ทำให้ทางฝ่ายทหารทำตัวสวมรอยบอกชาวบ้านว่าตัวเองนั้นเป็นนักข่าว ทำให้เป็นการสร้างแก่นักข่าวจริงๆ ทำให้ทำงานลำบากขึ้น

เป็นที่รู้ๆ กันอยู่แล้วว่า ชาวบ้านทางจังหวัดชายแดนใต้ไม่มีอคติ กับพวกทหารอยู่แล้ว ที่ผ่านมานั้นสื่อท้องถิ่นไม่ได้ให้ความสนใจกับการเสนอข่าวใน๓จังหวัดชายแดนใต้ และ ๔ อำเภอถิ่นชนของจังหวัดสงขลาเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่เป็นท้องถิ่นของเราเอง แต่เราเป็นนักข่าวท้องถิ่นเอง กลับมองไม่เห็น หนังสือพิมพ์ต้องเป็นปากเสียง ต้องแก้ปัญหาให้กับประชาชน อย่าไปหวังพึ่งหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง เพราะเค้าจะหยิบยกประเด็นข่าวที่ใหญ่มาใช้

ส่วนทางด้าน **นายไชยยงค์ มณีรุ่งสกุล** นายกสมาคมหนังสือพิมพ์ภาคใต้แห่งประเทศไทย และ **หัวหน้าศูนย์ข่าวเดลินิวส์ ภาคใต้** ได้กล่าวเสริมถึงการปรับตัวของสื่อในท้องถิ่นนั้นว่า เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ถ้าหากเราไม่มีการปรับตัวนั้น จะส่งผลกระทบต่อเราเอง ซึ่งการปรับตัวนั้นเป็นเรื่องที่ต้องทำ และคิดว่าในอนาคตข้างหน้า นั้น สื่อท้องถิ่นจะต้องมีความจำเป็นและต้องอยู่คู่กับสังคมไทยอย่างแน่นอน

"สาเหตุที่คนท้องถิ่นไม่ซื้อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้น คิดว่ามาจากหลายสาเหตุ ประการแรกคือ ค่านิยมคนท้องถิ่นไม่ชอบรู้เรื่องใกล้ตัว แต่คนท้องถิ่นชอบที่จะรู้เรื่องไกลตัว ซึ่งหนังสือพิมพ์ส่วนกลางนั้นให้คำตอบกับพวกเขาได้ ประการที่สอง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้นลงข่าวมีสาระสำหรับคนท้องถิ่นน้อย ไม่น่าดึงดูดคนอ่านที่เป็นคนท้องถิ่น

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ตีนั้นต้องลง

ข่าวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ท้องถิ่นของเรา มีปัญหาอะไรบ้าง ถึงจะได้ชื่อว่าเป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจริงๆ เพราะบางที่เรขาดวิชาการในเรื่องการจัดการองค์กร ไม่มีความรู้ เรื่องการตลาดและการจัดการ เพราะหากไม่เข้าใจในเรื่องด้านการตลาดแล้ว หนังสือพิมพ์ก็อยู่ไม่ได้ ผลที่ได้ก็คือ ลูกคดแต่ไม่มีคุณภาพ เพราะฉะนั้นหนังสือพิมพ์ต้องมีการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ ทันสังคม"

นายไชยยงค์ กล่าวต่อไปว่า หนังสือพิมพ์นั้นก็เหมือนอาหาร ต้องมีทุกระส ลงข่าวให้หลากหลาย ทั้งหนักทั้งเบา คละกันไป จะทำให้หนังสือพิมพ์น่าอ่านมากขึ้น ต้องคำนึงถึงสังคมด้วย ว่าสังคมจะได้อะไรจากหนังสือพิมพ์บ้าง ถ้าคิดแต่ถึงค่าพิมพ์โฆษณา หนังสือพิมพ์ก็อยู่ได้ แต่ไม่เจริญเติบโต

คุณภาพของหนังสือพิมพ์

จะย้ายแยะ เกียรติศักดิ์ศรีของหนังสือพิมพ์จะได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วย และในปัจจุบันนี้ จังหวัดสงขลาของเรานั้นมี สื่ออยู่ ๓ ประเภท คือ **สื่อแท็ สื่อเท็ม** ซึ่งอันนี้ความหมายก็แนชัดอยู่แล้ว แต่ตอนนี้มีมาใหม่คือ **สื่อไซร์** ซึ่งสื่อพวกนี้หมายถึง เป็นสื่อที่รับหน้าที่ไซร์ไปทำงาน รับชมที่ระลึก ทานอาหารฟรี เสร็จแล้วก็กลับ ไม่เคยมีข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในปัจจุบันนี้ ถูกแทรกแซงทางธุรกิจไปแล้ว ผู้พิมพ์โฆษณา กับบรรณาธิการเป็นคนเดียวกัน ทำให้เป็นการทำลายความน่าเชื่อถือของตัวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเอง

ด้านนายสัมฤทธิ์ บุญรัตน์ บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ **สมิหลาไหม้** กล่าวว่า ปัจจุบันนี้ผู้บริโภคถูกยัดเยียดโฆษณา โดยการแถมมาทางสื่อ เช่น การถูกยัดเยียดโฆษณาทางโทรศัพท์ เป็นต้น สื่อมันต้องมีความสำคัญในการรับผิดชอบต่อสังคม ตรงข้อมูลข้อเท็จจริงก่อนที่จะนำเสนอข่าวนั้นๆ ออกมา ลงข่าวรอบด้าน และลงข่าวอย่างเป็นธรรม อย่าให้นำอิทธิพลของสื่อ มาใช้ในทางที่ผิด เพราะเราคือตัวแทนของคนทุกกลุ่มในสังคม เราต้องกล้าทำทนาย กล้าเผชิญหน้า มีจุดยืน และอย่าใช้สื่อสร้างภาพความเกลียดชัง

และภายในงานเสวนาครั้งนี้ยังได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะระหว่างวิทยากรและผู้สื่อข่าวที่เข้าร่วมเสวนา ถึงทิศทางสื่อท้องถิ่นในอนาคตอีกด้วย เพื่อจะได้คำนึงความคิดเห็นเหล่านั้นมาช่วยปรับปรุงและแก้ปัญหาในการนำเสนอและใช้เป็นทิศทางใหม่ๆ สำหรับสื่อในท้องถิ่นของเราต่อไปในอนาคต